

ZAVIČAJNI MUZEJ OZALJ
47280 OZALJ
Cesta Zrinskih i Frankopana 2
Tel.: 047/732-271
E-mail: muzoz@ka.t-com.hr
Ozalj, 28. veljače 2022.
KLASA: 612-05/07-22-3
UR. BROJ: 2133-05/07-22-18

Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb
Ilica 44/II
10 000 Zagreb
e-mail : info@mdc.hr , imaric@mdc.hr ,
dokumentacija@mdc.hr
tel: +985 (1) 4847 897

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU ZAVIČAJNOG MUZEJA OZALJ ZA 2021. GODINU

1. SAKUPLJANJE GRAĐE

Tijekom 2021. godine u Zavičajnom muzeju Ozalj prikupljena je nova muzejska građa koja se odnosi na obogaćivanje fundusa Zavičajnog muzeja Ozalj. Po zbirkama je skupljen sljedeći broj predmeta: Galerija slika 3, Kulturno povijesna zbirka 3, Etnografska zbirka 6, Zbirka fotografija 6, Zbirka dokumenata 47. Predmeti skupljeni arheološkim istraživanjem Ozaljske špilje u 2021. godini bit će upisani u arheološku zbirku po završetku obrade građe.

1.1. Arheološka istraživanja

Predmet: Arheološko istraživanje

Županija: Karlovačka županija

Općina: Grad Ozalj

Lokalitet: Ozaljska špilja

Projekt: Arheološko istraživanje Ozaljske špilje u sklopu programa potreba u kulturi
Karlovačke županije

Lokalitet: Arheološki lokalitet Ozaljske špilja

Katastarske čestice: 2001 (K.O. Ozalj), 548/1 (K.O. Ilovac)

Investitor: Zavičajni muzej Ozalj, Karlovačka županija

Voditelj arheoloških istraživanja: Dr. sc. Miroslav Razum

Zamjenik voditelja: Matea Galetić, mag. arheol.

Izrada arheološke dokumentacije: Dr. sc. Miroslav Razum

Arheološki nadzor: Krešimir Raguž, dipl. arh., Konzervatorski odjel u Karlovcu,
Ministarstvo kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine

Vrijeme arheoloških istraživanja: 31. svibanj do 30. lipanj 2021. godine.

Uvodne napomene

Program “Arheološko istraživanje Ozaljske špilje” je realiziran 2021. godine pod vodstvom Zavičajnog muzeja Ozalj, dok je voditelj istraživanja bio dr. sc. Miroslav Razum. Sredstva za arheološka istraživanja su većim dijelom osigurana uz sufinanciranje Karlovačke županije iz programa javnih potreba u kulturi za 2021. godinu, a manjim dijelom iz vlastitih sredstava Zavičajnog muzeja Ozalj.

Ozaljska špilja se smjestila na zapadnom rubu Ozlja, oko 1000 metara zračne linije od centra naselja te oko 500 metara od Starog grada Ozlja na nadmorskoj visini od oko 141 mnv. Špilja se smjestila u stijeni građenoj od vapnenačke breče, te koja ima vertikalnu od oko 7 metara. Ukupna dužina špilje je 129 metara, dok je njena površina oko 500 m². Morfološki špilja pripada među razgranate tipove špilja, te se sastoji od glavne (ulazne) dvorane dimenzija 19 x 15 x 4,5 metra), te tri kanala koji se odvajaju iz dvorane (dužine 46, 26 i 23 metra). Dva lijeva kanala su zapravo spojena jednim kratkim poprečnim hodnikom, te zajedno tvore jedan dugačak hodnik u obliku slova “U”. Špilja također ima dva ulaza, te je glavni ulaz u špilju širine 2 metra i visine 1,8 metara, okrenut prema sjeverozapadu. Bočnim ulazom, koji se nalazi odmah pokraj glavnog i gleda na jugozapad, ulazi se u prvi lijevi kanal, no taj je ulaz na početku istraživanja bio skoro posve zatrpan.

Prva arheološka istraživanja provedena su 1884. godine pod vodstvom Šime Ljubića, te su sačuvani nalazi upućivali su na korištenje prostora špilje tijekom prapovijesti i srednjeg vijeka. Stoga je zaključeno da špilja predstavlja potencijalno bogat arheološki lokalitet. Stoga je 2019. godine pokrenuto sustavno istraživanje špilje koje je bilo sufinancirano iz programa javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture RH. Tom na samom ulazu u špilju otvorena je sonda B, te je istražena površina 16 m². Pri tome su pronađeni nalazi ulomaka keramike koji pripadaju lasinjskoj kulturi, dva ukopa koji su datirani u 1. polovicu 3. stoljeća, kao i ulomke rimske, srednjovjekovne i novovjekovne keramike. Osim sonde B, otvorene su i sonde A i C, ispred špilje, odnosno unutar špilje, no u njima nije pronađen kulturni sloj.

Tijek arheoloških istraživanja u 2021. godini

Kako bi se više razjasnila upotreba prostora Ozaljske špilje u prošlosti, odlučeno je da se s istraživanjima nastavi dalje prema unutrašnjosti špilje, Arheološka istraživanja 2021. godine trajala su u vremenskom razmaku od 31. svibnja do 30. lipnja (16 radnih dana), te su sufinancirana sredstvima iz programa potreba u kulturi Karlovačke županije. Sonda D otvorena je u desnom, glavnom ulazu u špilju, na samom kraju ulaznog hodnika prije njegovog spajanja sa središnjom dvoranom. Površina sonde iznosila je 2 m². Voditelj istraživanja Miroslav Razum bio je cijelo vrijeme prisutan, dok je također pomagao i Stjepan Bezjak, ravnatelj Zavičajnog muzeja Ozalj.

Sonda D tijekom istraživanja

Najviša stratigrafska jedinica, SJ 001, je jako tanak sloj izrazito crne utabane zemlje, koji se proteže cijelom površinom sonde. U ovom sloju su nađeni ulomci metalnih predmeta i keramike iz 20. stoljeća. Ispod njega nalazi se SJ 002, svjetlo-smeđi sloj polutvrde konzistencije. Cijeli je sloj pun manjeg i srednje velikog kamenja. U zapadnom dijelu sonde, uz stijenu, debeo samo oko 1 cm, dok prema istoku postaje dublji i debljine je oko 40 cm. Nalazi se sastoji od ulomaka novovjekovne keramike.

SJ 002 pokriva moguću konstrukciju, SJ 003. Sastoji se od naslaganog srednje velikog kamenja koje čini dva segmenta dužine od oko 70 cm i debljine oko 30 cm, koji se protežu u smjeru istok - zapad. Velika je vjerojatnost da se radi o obrambenom suhozidu koji je zatvarao ulaz u špilju. Položaj suhozida nije bio odabran slučajno. Nalazi se naime točno na spoju ulaznog kanala s centralnom dvoranom špilje. Nadalje na tom mjestu svod od sigovine se naglo spušta tvoreći i barijeru odozgora. Stoga je ovo mjesto bilo najpogodnije za postavljanja suhozidne fortifikacije s obzirom da je špilja na ovom mjestu bila najlakše branjiva. Ispod SJ 002 i 003 nalazila se žuti tvrdi sloj SJ 004, koji vjerojatno predstavlja zdravicu.

Mogući suhozid SJ 003 u sondi D

Tijekom istraživanja, pronađeni nalazi i uzorci, kao i definirane stratigrafske jedinice, evidentirani su u odgovarajuće formulare. Nalazi i uzorci su očišćeni te signirani. Cijelo vrijeme je vođena i fotodokumentacija uočenih stratigrafskih jedinica. Nakon završetka istraživanja, 06. i 07. rujna, pristupilo se crtanju pronađenih struktura, te snimanju pomoću totalne geodetske stanice. Suhozidna struktura u sondi je prekrivene geotekstilom kako bi se sačuvala za eventualnu konzervaciju, te je na to stavljena zemlja do razine prvobitnog stanja prije početka iskopavanja.

Na prostoru sonde može se utvrditi jasna kronološka sekvenca koja se sastoji od suhozidne konstrukcije (SJ 003), novovjekovnog sloja (SJ 002) te recentnog sloja (SJ 001). Suhozid je vjerojatno podignut tijekom turske opasnosti u 16. stoljeću, kako b špilja mogla poslužiti kao sklonište stanovništva od osmanske opasnosti. Postojanje obrambenih zidova na ulazu u špilje potvrđeno je na cijelom krškom području Dinarida, a na ozaljskom području u obližnjim špiljama Vrlovka i Hrenov Grič. Sloj 002 predstavlja nanos zemlje iz razdoblja nakon prestanka korištenja suhozida, te se vjerojatno može datirati u vrijeme od 17. do 19. stoljeća. Najviša stratigrafska jedinica, SJ 001, predstavlja recentni nanos. S obzirom da je u ovom dijelu špilje kulturni sloj relativno plitak (do oko 60 cm u najdubljem dijelu), može se zaključiti da ovaj ulazni prostor nije bio intenzivno korišten za razliku od prostora ispred samog ulaza u špilju.

Dio nalaza i uzoraka pronađenih tijekom istraživanja

Rezultati ¹⁴C analiza

Kako bi se jasnije definirala kronološka sekvenca ljudskog boravka u špilji, nad pet uzoraka životinjskih kostiju iz različitih kulturnih slojeva, poduzete su ¹⁴C datacije. Uzorci pod brojevima U-45, U- 37 I U-28 uzeti su iz donjih dijelova kulturnih slojeva, dok su uzorci

U-24 i U-50 uzeti iz vatrišta. Priprema za radiokarbonske analize obavljena je u Institut Ruder Bošković, dok su uzorci datirani na University of Georgia, Athens, SAD.

Dobiveni rezultati su sljedeći:

1. Z-7759 A2492 (U-24, Sonda B2, SJ 036): 3631 – 3603 cal BC (25,0 %), 3589 – 3553 cal BC (33,3 %)
2. Z-7758 A2491 (U-45, Profil B1-B2, SJ 017): 3626 – 3562 cal BC (60,6 %)
3. Z-7760 A2493 (U-50, Sonda B5/1, SJ 035): 2626 – 2570 cal BC (52,5 %)
4. Z-7821 A2532 (U-37, Sonda B4, SJ 037): 1208 – 1111 cal BC (68,3 %)
5. Z-7757 A2490 (U-28, Sonda B1, SJ 037): Cal AD 203 – 245 (60,1 %)

Već se na prvi pogled može uočiti relativni kontinuitet u vremenskoj sekvenci, od oko 3600. godine pr. Kr. Pa sve do 1. polovine 3. stoljeća.

Zanimljive rezultate dali su uzorci U-24 i U-45. Oni su uzeti iz stratigrafskih jedinica SJ 036, odnosno SJ 017, koje pripadaju lasinjskoj kulturi, što potvrđuje nalaz ulomaka keramike nađenih tijekom istraživanja 2019. godine. Ulomci pripadaju posudama bikoničnih formi te sadrže tipične lasinjske ukrase urezanih paralelnih linija. Lasinjska kultura prostirala se na području kontinentalne Hrvatske, bosanske Posavine, Slovenije, Koruške, djelomice Štajerske, te južne Mađarske, a na ozaljskom području zabilježena je na lokalitetima Ozalj - Stari grad i Vrlovka. Što se njenog vremenskog raspona tiče, prema novijim saznanjima datira se između 4300. i 3950. godine pr. Kr. Datumi za ove uzorke pokazuju vremenski raspon između 3630. i 3550. godine pr. Kr, te su u relativnom neskladu s trenutno utvrđenim datumima budući kronološki prilično „visoki“ za ovu kulturu. S obzirom da uzorci nisu kontaminirani, nemamo razloga sumnjati u točnost rezultata. Stoga se može pretpostaviti trajanje lasinjske kulture do barem 3600. godine pr. Kr., barem na području sjeverozapadne Hrvatske.

Uzorak U-50, uzet iz vatrišta SJ 035, datiran je u oko 2600. godinu pr. Kr, to jest u razdoblje kasnog eneolitika. U vatrištu je nađeno nekoliko nedijagnostičkih ulomaka eneolitičke keramike, te ovaj datum pobliže kronološki definira ovu stratigrafsku cjelinu. Moguće je da vatrište pripada kasnoj vučedolskoj kulturi, s obzirom da je njena prisutnost utvrđena na obližnjem arheološkom nalazištu Vrlovka.

Iz uzorka U- 37, uzetom iz sloja SJ 037, te dobiveni radiokarbonski datum pokazuje na široki vremenski raspon od oko 1200. do 1100. godine pr. Kr. U sloju nije nađena

keramika koja bi dodatno potvrdila ovu vremensku sekvencu, no prema datumima, najvjerojatnije pripada mlađoj fazi grupe Zagreb, tzv. Zagreb - Vrapče, koja se datira u 12. stoljeće pr. Kr. Iz ove kulturne grupe na našem području ne postoje za sada nalazi. Najbliže nalazište kulture polja sa žarama je Ozalj – „Kod šumarije”, koji je udaljen niti 100 metara zračne linije od ozaljske špilje. Tamo je 1970. i 1973. godine istraživano je groblje u žarama, te se ono prema tipološkim karakteristikama posuda i predmeta pronađenima u njima, datira u vrijeme nešto kasnije grupe Velika Gorica. Stoga ovaj datum iz Ozaljske špilje „popunjava” kronološku prazninu iz ranijeg razdoblja.

Uzorak U-28 može se kronološki postaviti u prvu polovinu 3. stoljeća. On potvrđuje već ranije dobiveni datum uzet iz ljudskog ukopa također nađenog prilikom istraživanja 2019. godine. Ukopi u špiljama Pokuplja i Korduna karakteristični su za 3. i 4. stoljeće, što je potvrđeno i u obližnjoj špilji Vrlovka.

Zaključno razmatranje

Ovogodišnja istraživanja ozaljske špilje iznjedrila su zanimljive rezultate. Nalaz suhozida predstavlja još jednu dopunu korištenja Ozaljske špilje u prošlosti. Njegovom eventualnom budućom konzervacijom, otvorila bi se mogućnost za turističku prezentaciju ovog speleološkog objekta. Radiokarbonskom datacijom već ranije iskopanih uzoraka, razjašnjena je kronološka sekvenca špilje, te je potvrđen kontinuitet naseljenosti ozaljskog područja od prapovijesti do danas. Može se slobodno reći i da su spomenute analize pokazale kako Ozaljska špilja ima najpotpuniji kronološku sekvencu na cijelom ozaljskom području. Stoga je za pretpostaviti da će buduća istraživanja ovog ili nekog drugog lokaliteta dovesti do novih zanimljivih znanstvenih spoznaja.

2. ZAŠTITA

2.1. Etno park Ozalj – muzej na otvorenom

U Etno parku Ozalj tijekom 2021. godine nisu provedeni zaštitni radovi s obzirom da su svi postojeći objekti u prethodnim godinama sanirani. Tijekom 2021. završeno je konstrukcijsko preseljenje kuće iz Velikog Erjavca u Etno park Ozalj koju su Gradu Ozlju poklonili gospodin Stjepan Črne i Mladen Ilijanić 15. travnja 2019. godine. Na ove radove planira se nastaviti unutarnje uređenje kuće i interijera te daljnje uređenje samog Etno parka Ozalj.

2.2 Restauracija

U 2021. godini Zavičajni muzej Ozalj restaurirao je uz pomoć Rotary kluba Karlovac – Dubovac sliku Portret Petra Zrinskog i Krste Frankopana, inventarni broj 206., iz galerijske zbirke Zavičajnog muzeja Ozalj. Restauraciju je napravio obrt za restauriranje umjetnina „Dok-Art“. Restauracija je završena 29. lipnja 2021. U 2021. započeta je i restauracija kaljeve peći rad majstora Armina Schreinerera, koju je muzeju poklonila gospođa Mira Palalić iz Ogulina.

2.3. Ostalo/zaštita

Tekstilni predmeti Sakralne zbirke i Etnografske zbirke građe su redovito pregledavani i zamotani su u beskiselinsku foliju, dok je veći broj slika, dokumenta i fotografija iz Dokumentarne zbirke, Zbirke Fotografija i Kulturno – povijesne zbirke zamotano u zaštitni papir melinex. Odvlaživačima se kontrolira vlažnost zraka ispod 60% u prostorima muzeja, galerije i depoima. U 2021. godini sav arheološki materijal prikupljen istraživanjima je očišćen i pohranjen sukladno pravilima muzejske struke. Jedan dio arheološke i dokumentacijske građe je presložen u nove arhivske kutije. Određen dio arheološke građe pohranjen je u spremištu na adresi Kurilovac 1, jer u prostoru Starog grada Ozlja više nemamo mjesta za pohranjivanje novih predmeta.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Inventarna knjiga Zavičajnog muzeja Ozalj završava s rednim brojem 3350 gdje su podaci obrađeni klasično. Klasična obrada podataka je i kod inventarnih kartica, gdje se uz podatke nalazi i slika predmeta.

Podaci o predmetima vode se i računalno u M++ programu gdje je ukupno obrađeno 5459 zapisa i to po zbirkama kako slijedi:

- Arheološka zbirka 564 zapisa
- Etnografska zbirka 1307 zapis
- Galerija slika 775 zapisa
- Kulturno povijesna zbirka 1313 zapisa
- Sakralna zbirka 166 zapisa
- Zbirka dokumenata 892 zapis
- Zbirka fotografija 442 zapis

Ukupan broj muzejskih predmeta u svim zbirkama sa svim podgrupama i dijelovima je 29820.

3.2. Fototeka

Tijekom pregleda i/ili revizije fotografiraju se predmeti koji nemaju sliku uz inventarnu karticu, a fototeka je obogaćena i fotografijama brojnih događanja u Zavičajnom muzeju Ozalj i Starom gradu Ozlju. Fotografije nisu inventarizirane, razvrstane su po temama ili vezane uz inventarnu karticu.

3.3. Hemeroteka

Praćenjem dnevnih i tjednih tiskovina hemeroteka je obogaćena člancima vezanim uz Grad Ozalj, kao i člancima vezanim uz rad Zavičajnog muzeja. Glavnina članaka prikupljena je iz: *Karlovački tjednik* (64), *Večernjeg lista* (11), . Zavičajni muzej Ozalj posjeduje značajnu količinu materijala poput plakata, kalendara i novinskih članaka koji su na bilo koji način vezani uz Ozalj. Skupljena građa se pohranjuje, te se obrađuje i popisuje.

3.4. Ostalo

Zavičajni muzej Ozalj vodi:

Evidenciju o konzervatorsko – restauratorskim postupcima

Evidenciju o pedagoškoj djelatnosti i broju posjetitelja

Evidenciju o marketingu i odnosima s javnošću

Knjigu evidencije o izložbama

Knjigu izlaska/ulaska muzejskih predmeta

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Tijekom 2021. godine knjižni fond Zavičajnog muzeja Ozalj povećao se za 594 izdanja. Izdanja su nabavljena na sljedeći način:

razmjena: 311,

dar: 208,

kupnja: 23,

muzejska izdanja: 52.

4.2. Stručna obrada knjižnične građe

Knjižna građa upisana je u Knjigu inventara knjiga knjižnice Zavičajnog muzeja Ozalj i vodi se klasično. Posljednji upisani broj u 2021. godini je 3853.

Dio građe razdvajanjem Pučkog otvorenog učilišta 2007. godine na Zavičajni muzej Ozalj i Gradsku knjižnicu Ivana Belostenca prešlo je u vlasništvo knjižnice, knjižnici je predan popis izdanja za koje smatramo da bi ih mogli imati u svojoj evidenciji (razlika u reviziji od 157 knjiga), po očitovanju Gradske knjižnice i čitaonice Ivana Belostenca moći će se zaključiti točan obim knjižne građe muzeja.

Knjižnica se do danas po tom pitanju nije očitovala.

Stare knjige dio su Dokumentarne zbirke Zavičajnog muzeja Ozalj, te su uvedene u M++, obrađene i inventarizirane.

Krajem 2013. godine započelo se s upisivanjem knjižne građe u digitalnom obliku radi lakšeg pretraživanja; građa se upisuje u radni list programa Microsoft Excel. Do sada je na takav način upisano svih 3853 izdanja, odnosno 100 % ukupne građe! Knjižni fond u stalnom je porastu, te se novonabavljena izdanja redovno upisuju. Zavičajni muzej Ozalj s ovako velikim knjižnim fondom, stječe uvijete za osnivanje muzejske knjižnice, koja bi mogla biti dostupna kao studijska literatura, koja bi se koristila unutar prostora muzeja uz nadzor stručnog muzejskog osoblja, što postavljamo kao jedan od razvojnih ciljeva muzeja u narednim godinama, koji se može ostvariti širenjem muzejskog prostora u najmu u Starom gradu ako to DBHZ dozvoli i zapošljavanjem novog stručnog osoblja.

4.3. Služba i usluge za korisnike

Tijekom 2021. knjižna građa posuđivana je brojnim korisnicima na upit, ukupno je posuđeno 28 različita naslova, uglavnom stručne literature (Slava Raškaj, Stari grad Ozalj [arhitektura, arheologija]), koju koriste studenti za izradu preddiplomskih, diplomskih i doktorskih radova, a građu koriste i stručnjaci i istraživači za stručne članke te stručne radove.

5. STALNI POSTAV

Stalni postav Zavičajnog muzeja Ozalj ponovno je otvoren 29. travnja 2014. godine, nakon obnove prostora, uoči Dana grada Ozlja, te ga je do kraja 2014. godine posjetilo, zajedno sa galerijskim prostorom, oko 7000 ljudi. U 2016. godini ukupan broj posjetitelja Zavičajnog muzeja Ozalj i njegovih programa unutar Starog grada Ozlja došao je do 14461 osobe, a posjet stalnog postava muzeja do brojke od 10300 posjetitelja. U 2018. godini ukupan broj posjetitelja Zavičajnog muzeja Ozalj i njegovih programa unutar Starog grada Ozlja došao je do 16608 osoba, a posjet stalnog postava muzeja do brojke od 12295 posjetitelja. U 2019. godini muzej je posjetilo sveukupno sa svim događanjima, galerijom i stalnim postavom 15401 osoba. U 2020. godini muzej je posjetilo 3975 posjetitelja, što je prije svega rezultat pandemije virusa COVID-19 i mjera suzbijanja širenja zaraze, ali i već poznatih problema istaknutih u prošlogodišnjem izvješću o radu muzeja za 2019. godinu. Najveći broj posjetitelja stalnog postava u 2020. čine individualni odrasli gosti 2614. Kroz 2021. godinu muzej je posjetilo ukupno 6071 posjetitelj, od čega je 5533 osobe posjetilo stalni postav i galerijske izložbe dok je ostatak posjetitelja došao zbog ostalih muzejskih programa i aktivnosti.

Promocija muzeja vrši se putem Facebook, Instagram i Twitter profila, te turističkih online marketinških agencija. Grad Ozalj te lokalni mediji prate rad muzeja te oglašavaju događanja vezana uz muzej.

Naziv: Zavičajni muzej Ozalj

Autor muzejske koncepcije: dipl. arhitekt Željko Kovačić,

Izvođač radova: Baština d.o.o.

Priprema predmeta za stalni postav (obnova 2014): Stjepan Bezjak, kustos

Odobrenje i vođenje radova: v.d. ravnateljica Zavičajnog muzeja Ozalj Zdenka Stupić

Osnivač Zavičajnog muzeja Ozalj: Grad Ozalj

Površina: 380 metara kvadratnih stalnog postava (zajedno s galerijskim prostorom od 120 metara kvadratnih dobije se ukupni prostor od 550 metara kvadratnih)

Opseg: 725 eksponata

Zavičajni muzej Ozalj je smješten u Starom gradu Ozlju. Svojom građom obuhvaća povijest od 7.000 godina, koja se može pratiti putem pisane povijesti i arheoloških artefakata. U muzeju povijest započinje razdobljem mlađega kamenog doba, eneolitika, rimskog razdoblja i seobom naroda. Zatim je obuhvaćen rani srednji vijek i priča o velikim plemićkim obiteljima gdje se posebno ističu Frankopani i Zrinski te Ozaljski kulturni krug. Na zbirku oružja iz vremena kada su zadnji Zrinski ratovali s Turcima nastavlja se barokno razdoblje i povijest Družbe „Braća hrvatskoga zmaja“ koja 1928. godine postaje vlasnik starog grada Ozlja i oko 30-tih godina organiziraju muzejsku zbirku, kao svojevrsni „muzej u muzeju“. I naravno, poseban dio posvećen je Slavi Raškaj, ozaljskoj slikarici čiji akvareli predstavljaju najviši domet hrvatskog akvarelnog slikarstva krajem 19. i početkom 20.stoljeća. U povijesti ispričanoj po povijesnim cjelinama ističe se zavičajna povijest prezentirana do Prvog svjetskog rata, tj. do 1918. godine – priča o pavlinskom redu u samostanu u Sveticama, gradnja HE Ozalj pod nazivom „Munjara grada Karlovca“ iz 1908., gradnja željezničke pruge Karlovac – Ozalj – Bubnjarci – Metlika 1913., iseljavanje u SAD, školstvo...

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Inventarizacija Zavičajnog muzeja Ozalj je službeno završena s danom 31. prosinca 2020. godine. Nova građa, prije svega arheološka, koje ima najviše radi istraživanja, se sustavno obrađuje i potom inventarizira.

6.2. Revizija građe

Revizija muzejske građe provedena je zaključno s 31. prosinca 2020. Ravnatelj Zavičajnog muzeja Ozalj prihvatio je Zapisnik komisije o provedbi revizije muzejske građe Zavičajnog muzeja Ozalj Zaključkom od 4. siječnja 2021.

6.3. Posudbe i davanje na uvid

U svrhu izlaganja na izložbi povodom 100.-te obljetnice postojanja i rada Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih (1921.-2021.), sukladno dopisu od 24. travnja 2021., Udruzi za kulturu, umjetnost i turizam osoba oštećena sluha Hrvatske „SVIJET TIŠINE“ posuđene su slike Slave Raškaj:

1. Cvijeće 1987, 1987. akvarel, 20x31 cm, sign. d.d.k. Slava pl. Raškaj, vl. Zavičajni muzej Ozalj, Ozalj, INV. BR.: 2699
2. Ozaljsko selo, 1897.,akvarel, 33,2x22,9 cm, sign. d.d.k S.R., vl. Zavičajni muzej Ozalj, Ozalj, INV. BR.: 2693
3. Slap na Plitvičkim jezerima I., 1901, olovka, papir, 19,9x29,9 cm, otkupljeno od Željka Mavretića kolekcionara i pjesnika, vl. Zavičajni muzej Ozalj, INV. BR.: 2698
4. Ljubičasti cvijet, oko 1898., 10,4x7,4 cm, bez signature, vl. Zavičajni muzej Ozalj, Ozalj, INV. BR.: 2609
5. Jezero s vodopadom u planini, 1899., 24x16 cm, sign. d.d.k. Slava Raškaj, vl. Zavičajni muzej Ozalj, Ozalj, INV. BR.: 3460

Posudba je sukladno posudbenom ugovoru bila od 7. srpnja do 9. kolovoza 2021.

U svrhu izlaganja na izložbi „Sedamdesetprva“ koja se održava u Hrvatskom povijesnom muzeju od 11. siječnja 2022. godine do 13. ožujka 2022. godine, 6. prosinca 2021. Temeljem posudbenog ugovora posuđeni su predmeti:

1. Pozivnica na svečanost obilježavanja 300. godišnjice pogibije Zrinskih i Frankopana i otvaranje Zavičajnog muzeja Ozalj 29.04.1971.
2. preslike 28 fotografija svečanosti obilježavanja 300. godišnjice pogibije Zrinskih i Frankopana,otvaranje Zavičajnog muzeja Ozalj 29.04.1971. te izvedbe opere Nikola Šubić Zrinski 26.06.1971.

Prema Ugovoru predmeti bi trebali biti vraćeni 13. ožujka 2022.

Centru za primijenjenu bioantropologiju (Institut za antropologiju, dr. sc. Mario Novak) posuđeni su uzorci skeletnih ostataka s arheološkog lokaliteta Ozalj („kod šumarije“), radi analiza na skeletnim ostacima zbog znanstvenog istraživanja u sklopu projekta „Rekonstrukcija prapovijesnog (od neolitika do brončanog doba) načina života na području Hrvatske – multidisciplinarni pristup“. Uzorci su posuđeni dana 3. prosinca 2021.

Radi pripreme monografije o djelovanju DVD Ozalj (Zajačko selo) i pripreme izložbe Povodom 90 godina djelovanja u 2022. od DVD-a Ozalj posuđena je dana 8. veljače 2021. dokumentacijska građa od 1936. do 1969 godine.

6.4. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Izložba pejzaža „Natura vitae“ Krešimira Nikšića; deplijan, plakat, pozivnica izložbe – Stjepan Bezjak

Šesta izložba čipke u Ozlju/ Sixth Lace Exhibition in Ozalj; brošura, plakat, pozivnica izložbe – Stjepan Bezjak

„U čežnji za bilježenjem ljepote...“- izložba Zlatka Kapuste; deplijan, plakat, pozivnica izložbe – Stjepan Bezjak

Izložba povodom 30-te obljetnice početka Domovinskog rata (i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991.); deplijan, plakat, pozivnica izložbe – Stjepan Bezjak, Dubravko Halovanić

Vijenac, književni list za umjetnost, kulturu i znanost, godište XXIX, broj 714-716, „*Literarni akvarel ljubavi*“, članak; Bogdan Bošnjak, Stjepan Bezjak, 15. srpnja 2021.

6.5. Stručno usavršavanje

Svi djelatnici muzeja redovito prisustvuju online radionicama u organizaciji MDC-a, i drugih institucija radi usavršavanja i stjecanja novih znanja i iskustava.

6.6. Stručna pomoć i konzultacije

- Stručna suradnja s MDC-om, muzejima, muzejskim društvima, Konzervatorskim odjelom Karlovac, Konzervatorskim odjelom Zagreb

- Stručna suradnja sa školom Slava Raškaj Ozalj, DND Ozalj, i Dječjim vrtićom Zvončić Ozalj u sklopu muzejsko-pedagoških aktivnosti
- Stručna pomoć KUD-u Ključ Trg
- Stručna pomoć ozaljskim likovnim amaterima
- Stručna pomoć studentima oko pisanja diplomskog i seminarskog rada, te pripremanja ispita
- Stručna suradnja s Knjižnicom i čitaonicom Ivana Belostenca Ozalj, Pučkim otvorenim učilištem Katarina Zrinska Ozalj, Ogrankom Matice hrvatske u Ozlju, Gradskim muzejom Karlovac, Gradskim muzejom Bjelovar.
- Stručna suradnja s Maticom hrvatskom i HAZU-om
- Suradnja sa PP Karlovački počasni vod ZNG 91' – brigadir u mir. Dubravko Halovanić
- Suradnja s pojedinim članovima Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja“
- Konzultacije o umjetničkim djelima Slave Raškaj, i ostalim djelima i predmetima privatnih vlasnika.

6.7. Informatički poslovi muzeja

Muzej koristi programsku bazu podataka M++. Cilj je u narednoj godini prijeći na noviju programsku bazu.

Zbog nemogućnosti kupnje programa K++, knjižna građa upisuje se u Excel tablicu radi lakšeg pregleda građe.

Zavičajni muzej Ozalj aktivan je na društvenim mrežama Facebook, Instagram i Twitter

7. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: *Izložba pejzaža „Natura vitae“ Krešimira Nikšića*

Mjesto održavanja i prostor: Galerijski prostor Zavičajnog muzeja Ozalj

Vrijeme trajanja: 13. ožujka 2021. – 25. travnja 2021.

Autor stručne koncepcije: Stjepan Bezjak, Krešimir Nikšić

Autor postava: Stjepan Bezjak

Opseg: 39 slika

Tema: Prilikom interpretacije pojedine slike veliku ulogu ima naša osobna tipologija koja definira kako pristupamo pojedinom radu. Kada pokušavamo razumjeti sliku, važno je da pokušamo koristiti svaku funkciju, ali neovisno o funkcijama, s psihološke strane uvijek će postojati osobine ličnosti koje će promatraču predstaviti rad u nekom postotku drugačije nego nekom drugom promatraču koji je možda introvertiraniji od onog prvog.

Ako se pitate zašto krećemo u tekst o izložbi pejzaža Krešimira Nikšića s psihološke strane, odgovor se nalazi u simboličkom, ambijentalnom, kontemplativnom pristupu kojim autor stvara. Enes Quien je napisao: „Krešimir Nikšić zna podariti slici i svojem slikarstvu impresiju atmosfere, razbuktavajući žar koji udara na osjetila.“ Gledajući radove za ovu izložbu *Natura vitae*/Život prirode, ne moguće se oteti prije svega nekom unutarnjem osjećaju kojeg pejzaži stvaraju. Zimski motivi zrače hladnoćom, koju ne dočarava snijeg već nijansiranje i zasićenost jednog odabranog kolorita (u ovom slučaju plavog ili zelenog) te njegovo prelijevanje koje podsjeća na polarnu svjetlost. Kao što je i polarna svjetlost imaginacija prirode, tako je i svjetlost u pejzažima Krešimira Nikšića imaginacija kolorita koja formira spiritualnu supstancu umjetničkog djela.

Ono što je na pejzažima daleko od imaginacije, su prikazi pojedinih stabala ili životnih elemenata prirode, koji izgledaju kao da su magijom preneseni na platno te akvarelističkim (u smislu nijansiranja kolorita) i gotovo impresionističkim (forma predmeta) postupcima prikazani. Po ovim detaljima je vidljivo da se autor odmiče od ranijih radova, jer propituje djelovanje konkretnog na simbolično i apstraktno ili bolje rečeno njihov suživot na platnu i moguće posljedice na umjetničko djelo. Život kao pojam promatra se u prenesenom umjetničkom, stvaralačkom ambijentu.

Samim time i psihološko shvaćanje umjetničkog djela u očima promatrača se mijenja i/ili dobiva nove mogućnosti interpretacije, doživljaja, promatranja. A. B. Šimić napisao je:

„Pjesnici su čuđenje u svijetu...“, ali zapravo se to odnosi na širi pojam umjetnosti i stvaralaštva, jer dok umjetnost (književnost, glazba, slikarstvo) izaziva čuđenje i dok se mijenja, do tada autor zna da je na pravom putu. Putu koji širi saznanja i dosege umjetničkog izričaja i djeluje na promatrača bez obzira na njegove dimenzije ličnosti. Krešimir Nikšić iz naše perspektive je na tom putu, a taj put za njega je popločen umjetničkim i životnim žarom, u čijem dijelu možete uživati u ovoj izložbi.

Korisnici: šira javnost

Naziv izložbe: Šesta izložba čipke u Ozlju

Mjesto održavanja i prostor: Galerijski prostor Zavičajnog muzeja Ozalj

Vrijeme trajanja: 30. travnja 2021. – 30. svibnja 2021.

Autor stručne koncepcije: Stjepan Bezjak

Autor postava: Stjepan Bezjak

Opseg: 20 izlagača iz 7 zemalja (Hrvatska, Norveška, Češka, Kanada, Slovenija, Crna Gora, Litva)

Tema: Šesta izložba čipke u Ozlju obuhvatila je 8 hrvatskih čipkarskih središta, te prezentirala čipke iz Litve, Češke, Slovenije, Crne Gore, Norveške i Kanade. Izložba je otvorena 30. travnja 2021. godine na 350. Obljetnicu pogibije Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana čime smo željeli dodatno istaknuti njen kulturni identitet u okviru općeg hrvatskog identiteta.

Danas čipka u Hrvatskoj veže čipkarska središta i doista svi se iskreno raduju kada mogu iz jednog mjesta ići u drugo i prezentirati svoje radove, ali prije svega izmjenjivati svoja iskustva na izložbama i festivalima čipke. Kako bismo to omogućili i 2021. godine održana je Šesta izložba čipke u Ozlju kao i inače u galerijskom prostoru Zavičajnog muzeja Ozalj, ali brojni sadržaji bili su dostupni i online kako bi upravo radi razmjene iskustva i popularizacije čipkarstva doprijeli do što većeg broja ljudi. Jalba kao kulturno dobro s lokalnim posebnostima, definiranim goeografskom, kulturološkom te sociološkom komponentom sela Trg, nastoji postati rasprostranjenija kulturna pojava, dok KUD „Ključ iz Trga nastoji održati tradiciju izrade jalbe na ozaljskom području. Kao što ova konstatacija vrijedi za jalbu, vrijedi i za ostale hrvatske čipke i čipkarska središta, ali i ona strana koja smo prezentirati na Šestoj izložbi čipke u Ozlju.

Za čipkarstvo se može također reći da je bazirano na društvenosti, socijalnom angažmanu, što je nažalost u ovo vrijeme COVID-a svima nedostižno. Tradicija izrade pojedine čipke uglavnom se prenosi s generacije na generaciju usmenom predajom, pričom, podukom. Brojna čipkarska središta su se održala upravo zbog toga što su uglavnom žene, okupljene u manja društva, izrađujući prekrasne čipkarske rukotvorine, održavale i socijalne kontakte sa svojim sumještanima, prijateljicama, a ponekad bi od toga i nešto zaradile. U selima poput Trga čipka, odnosno jalba bila je statusni simbol. Simbol koji je vezao ženu uz njenu obitelj, simbol koji ju je kao udanu ženu u selu stavljao na pijedestal zaštićenosti, ali i opće osude, ukoliko selo radi neke okolnosti, pa čak i trača, tako procijeni. Uz izložbu 29. svibnja u Etno parku Ozalj održana je radionica izrade jalbe koju je vodila Melita Mataković Rožić, članica etnografske sekcije KUD-a Ključ iz Trga.

I
Z
I
O
Ž
B
A

Č
i
p
k
e

zmO

30.04.-30.05.2021.

Korisnici: šira javnost

Naziv izložbe: „*U čežnji za bilježenjem ljepote...“ - Zlatko Kapusta*

Mjesto održavanja i prostor: Galerijski prostor Zavičajnog muzeja Ozalj

Vrijeme trajanja: 26. lipnja 2021. – 1. kolovoza 2021.

Autor stručne koncepcije: Stjepan Bezjak, Zlatko Kapusta

Autor postava: Stjepan Bezjak

Opseg: 38 radova

Tema: Slikarstvo Zlatka Kapuste, iako usmjereno od realizma prema hiper-realizmu donosi niz zanimljivosti koje se mogu otkriti tek detaljnijim pregledom radova. Svaki motiv na slici nije slučajan već je pomno odabran i obrađen. Pozicioniranje predmeta je gotovo dovedeno do savršenstva što je vidljivo u autorovim mrtvim prirodama, gdje iako ima mnoštvo predmeta niti jedan nije u „sukobu“ s onim s kojim dijeli platno. U potrazi za savršenstvom čak i sam potpis autora je pomno smješten u dio slike gdje će najmanje dolaziti do izražaja, kako ne bi utjecao na kompoziciju i cjelovitost rada te odvlačio promatrača od idiličnosti pejzaža ili mrtve prirode.

Zanimljivo je kako autor koristi svjetlost gotovo kao i kod biblijskih (oleografija) i povijesnih kompozicija, a da ga to ne odvede prema kiču baroka ili stilu neoklasicizma. Svjetlo je usmjereno na specifičan dio motiva; dio lista (lišća), jabuke, vode, kako bi imalo osim osvjetljenja i svoju sekundarnu svrhu u kreiranju ambijenta ili dihotomije koja sjenom reflektira motiv na pozadini. Vrlo rijetko se pojavljuju elementi koji koketiraju s naivizmom, ali imaju sasvim drugu funkciju nego li u svom svijetu. To je osobito vidljivo kod zimskih pejzaža te kod nekih motiva (mlinova ili kompozicija koje spajaju prirodu s ljudskim djelovanjem), gdje je potrebno nešto izdvojiti ili naglasiti u odnosu na prirodne elemente.

Čistim linijama, pažljivim nijansiranjem boja te dobrim kompozicijskim rasporedom autor također postiže jasne planove slike. Ne radi se o planovima koji su jasno odijeljeni kao kod fotografija, ali se kao u modernom 3D svijetu može jasno predočiti što je promatraču najbliže, a što mu je najdalje. Dinamika motivima nije nametnuta potezom kista autora, već je prirodna i svaki element u pejzažu, svako stablo, svaki busen trave ima na platnu svoj prirodan položaj koji ne odudara od onoga što svakom ljudskom oku priroda nudi. Posebno se ta pažnja na dinamiku vidi u oblacima i pticama koje su uvijek negdje u daljini, u pokretu, u zaklonu oblaka, koji su ili snježno bijeli ili kolorirani sunčevom svjetlošću koja putuje preko njih. Svjetlost je neodjeljiva od motiva i njihovom „suradnjom“ promatrač uviđa dinamiku koju autor upisuje u svaki rad.

Zlatko Kapusta ima slikarski put koji je definiran estetikom ravnoteže i realističkim motivima. Njegovo slikarstvo će tom estetikom privući gotovo svakog promatrača, ali mali broj osoba će uvidjeti količinu posvećenosti detaljima, dinamici rada te savršenstvu kompozicije. Malo se autora danas odlučuje za ovakav stilski put, jer je za tako nešto potrebno i duhom biti vezan uz prirodu i njen ritam koji je puno tiši, smireniji i sporiji od ritma današnjeg svijeta koji čezne za dinamičnošću i brzinom. Iz tog razloga je posebno važno cijeniti ovakav tip stvaralaštva koji bi mogao u budućnosti izgubiti svoj trag u svijetu.

**zavičajni
muzej Ozalj**

„U čežnji
za bilježenjem ljepote...“

26. lipnja – 1. kolovoza 2021.

**Z l a t k o
K a p u s t a**

Otvorenje izložbe:
26. lipnja 2021. u 19:00 sati
u galerijskom prostoru Zavičajnog muzeja Ozalj

Korisnici: šira javnost

Naziv izložbe: Tragovima prošlosti

Mjesto održavanja i prostor: Etno park Ozalj

Vrijeme trajanja: 29. lipnja 2021. – 30. srpnja 2021.

Autor stručne koncepcije: Nada Peretić

Autor postava: Stjepan Bezjak, Nada Peretić

Opseg: 34 rada

Tema: Etno skupina, koja je dio Učeničke zadruge "Kotačac", istraživala je s učiteljicom Nadom Peretić tradicijske igrache, zatim školske torbe kakve su nosili učenici u prošlosti i nakon toga znamenite osobe ozaljskoga kraja.

Školske godine 2019./2020. Nada Peretić došla je na ideju da bi sljedeći motiv njihovog rada mogla biti neka kulturna znamenitost ozaljskoga kraja. Osmislila je projekt "Tragovima prošlosti", koji je imao za cilj proizvesti prepoznatljivi suvenir neke kulturne znamenitosti Ozlja ili okolice, tehnikom veza na platnu. Članovi Etno skupine istraživali su i predlagali razne motive, a prevladalo je Etno selo. Učenici su crtali odabranu kuću najprije na papiru pa na tkanini, uvježbali razne tehnike veza i napravili sliku s motivom kuće, sjenika, komore i svinjca iz Tomašnice. Time je projekt realiziran tijekom dvije školske godine, kako je i planirano, zbog malog broja učenika i zahtjevnog zadatka.

Etno skupina djeluje u PŠ Mali Erjavec. Prošle školske godine je brojila 12 učenika, a ove godine 11. Na ovom projektu nisu radili svi članovi, već samo učenici trećeg i četvrtog razreda.

Korisnici: šira javnost

Naziv izložbe: *Izložba povodom 30-te obljetnice početka Domovinskog rata (i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991.)*

Mjesto održavanja i prostor: galerijski prostor Zavičajnog muzeja Ozalj

Vrijeme trajanja: 30. rujna 2021. -30. siječnja 2022.

Autor stručne koncepcije: Stjepan Bezjak, Dubravko Halovanić

Autor postava: Stjepan Bezjak, Dubravko Halovanić

Opseg: 114 predmeta (mina, pušaka, lansera, pištolja, maketa, priručnika, amblema) i 150 fotografija iz Domovinskog rata 1991-1995.

Tema: Gestrateški položaj Karlovca priskrbio mu je za vrijeme Domovinskog rata jednu od ključnih uloga. Prometno, industrijski tada vrlo značajno gospodarstvo Karlovca bilo je na „meti“ od samog početka rata. Glavni napad na grad Karlovac započeo je 4. listopada 1991. kada je tzv. jugovojska odnosno JNA zajedno sa srpskim rezervistima granatirala grad i okolicu. U tom prvom napadu u kojem je stradalo nekoliko osoba i ranjeno 20-tak vidjelo se da su srpski pobunjenici bili svjesni da bi padom Karlovca presjekli Hrvatsku napola.

Krvavi Uskrs 1991.napad na hrvatske policajce, ili bolje rečeno sukob s policijom, i prve žrtve u Domovinskom ratu nagovijestile su daljnje pokušaje okupacije hrvatskih sela i gradova, poput Topuskog i Slunja koji se nalaze u blizini Karlovca, a imali su velik udio srpskog stanovništva. Položaj Karlovca početkom rata bio je dodatno kompromitiran i zbog niza vojarni u sastavu JNA, iz kojih su planirani proboji i uništenja samih vojarni u krajnjem slučaju, ako se prodor ne uspije organizirati.

Linija obrane u početku protezala se oko grada, ali i oko izoliranih vojarni. U početku slabo naoružani i nedovoljno organizirani branitelji su se teško odupirali, a uz to grad je bio pritiskan i dolaskom brojnih prognanika, koji su dijelom privremeno smješteni i u Ozalj.

Osnivanjem prislušnog centra, te ustrojem Operativnih zona i 110. brigade Hrvatske vojske, stanje se pokušavalo staviti pod kontrolu.

USTROJ MOBILIZIRANOG DIJELA 1. PJEŠAČKOG BATALJUNA NA DAN 01.07.1991.g.

Uspješnima su se pokazali pregovori s oficirima JNA, posebice sa zapovjednikom skladišta Jamadol, koji je imao zadatak minirati cijeli vojni objekt, ali ga je ipak na kraju predao. Nekoliko dana poslije 4. studenog 1991. neprijateljski su tenkovi krenuli u proboj iz vojarne Logorište prema Kordunu. Tada je uništeno nekoliko tenkova i zarobljeno više vojnika, ali je neprijateljska vojska oštetila tri stotine kuća i ranila više od 100 civila. Zauzimanjem vojarni i vojnih skladišta učvrstila se i crta karlovačke obrane, ali se granatiranje i dalje nastavilo. Da neprijatelj nije birao ciljeve, potvrđuje i činjenica da je pogođena i pravoslavna crkva Sv. Nikole, a devastirano je i niz sakralnih i kulturnih spomenika. Do sarajevskog primirja 1992. na grad je palo nekoliko desetaka tisuća projektila, a u karlovačku bolnicu je dovezeno niz poginulih i ranjenih. Karlovac je uspješno obranjen u Domovinskom ratu, iako je bojišnica sve do operacije "Oluja" 1995. ostala u njegovim predgrađima.

Povodom obilježavanja 30. obljetnice početka Domovinskog rata i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991., postavljena izložba u galerijskom prostoru Zavičajnog muzeja Ozalj obuhvaća ratne fotografije, naoružanje i MES, iz sastava Muzejske zbirke naoružanja Domovinskog rata, PP «KPV ZNG-91.», koje je pripremio autor izložbe Dubravko Halovanić. Uz predmete iz Muzejske zbirke naoružanja Domovinskog rata gospodin Davor Vidović na izložbi izlaže makete vojnih vozila, a gospodin Vlado Tuđen radio uređaje

korištene za vrijeme Domovinskog rata. Suorganizatori ove izložbe su još Grad Ozalj, Hrvatski generalski zbor, Družba „Braća Hrvatskoga Zmaja“ i Povijesna postrojba „Karlovački počasni vod ZNG-91.“

Korisnici: šira javnost

8. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

8.1 Tiskovine

- plakat izložbe: *Izložba pejzaža „Natura vitae“ Krešimira Nikšića*
- pozivnica izložbe: *Izložba pejzaža „Natura vitae“ Krešimira Nikšića*
- deplijan izložbe: *Izložba pejzaža „Natura vitae“ Krešimira Nikšića*
- plakat izložbe: *Šesta izložba čipke u Ozlju/ Sixth Lace Exhibition in Ozalj*
- pozivnica izložbe: *Šesta izložba čipke u Ozlju/ Sixth Lace Exhibition in Ozalj*
- deplijan izložbe: *Šesta izložba čipke u Ozlju/ Sixth Lace Exhibition in Ozalj*
- plakat izložbe: *„U čežnji za bilježenjem ljepote...“ - izložba Zlatka Kapuste*
- pozivnica izložbe: *„U čežnji za bilježenjem ljepote...“ - izložba Zlatka Kapuste*
- deplijan izložbe: *„U čežnji za bilježenjem ljepote...“ - izložba Zlatka Kapuste*
- plakat izložbe: *Izložba povodom 30-te obljetnice početka Domovinskog rata (i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991.)*
- pozivnica izložbe: *Izložba povodom 30-te obljetnice početka Domovinskog rata (i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991.)*
- deplijan izložbe: *Izložba povodom 30-te obljetnice početka Domovinskog rata (i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991.)*
- plakat izložbe: *Tragovima prošlosti*

9. EDUKATIVNA DJELATNOST

9.1. Vodstva

Tijekom cijele 2021. godine Zavičajni muzej Ozalj organizirao je stručna vodstva po Starom gardu Ozlju, Zavičajnom muzeju Ozalj i Etno parku Ozalj za različite skupine posjetitelja. Zavičajni muzej Ozalj nastavio je s već uhodanom rutom za turiste „*Teslinim svjetlom Tragovima Slave Raškaj*“. Nažalost vodstva za predškolske i studentske grupe su izostala radi pandemije COVID-19, a imali smo svega nekoliko školskih grupa.

9.2. Radionice i igraonice

U sklopu Štrudlafesta 4. rujna 2021., Miroslav Razum i Stjepan Bezjak pripremili su za posjetitelje u Etno parku Ozalj besplatnu gastro radionicu „*Starinska kuharica*“. Radionica je obuhvaćala razne recepte na temelju dostupnih podataka iz literature, o jelima u 18. i 19. stoljeću. U sklopu Štrudlafesta odrađene su i „*Šetnje Ozljem uz okuse štrudle*“, gdje je bio cilj uz obilazak Ozlja ponuditi i degustaciju štrudle posjetiteljima.

U sklopu Dječjeg tjedna i u suradnji s Društvom Naša djeca Ozalj 4. listopada 2021. učenici sedmih razreda OŠ Slava Raškaj Ozalj uz vodstvo kustosa Stjepan Bezjaka prošli su rutu Ozljem putevima Slave Raškaj, kako bi im se približio način stvaranja Slave Raškaj i njezina ostavština u Ozlju zbog koje je Ozalj na Ruti Impresionizma, jednoj od kulturnih ruta Vijeća Europe.

U suradnji sUdrugom slijepih Karlovačke županije u sklopu projekta Edukacija – naše svjetlo na putu do samostalnosti u održane su dvije šetnje uz rijeku Kupu u Ozlju uz stručno vodstvo djelatnika muzeja. Projekt je bio financiran od strane Hrvatskih šuma d.o.o.

Na Sveticama je 8. svibnja 2021. arheolog i dokumentarist u Zavičajnom muzeju Ozalj, održao stručno vodstvo oko Župne crkve Rođenja Blažene Djevice Marije na Sveticama s osvrtom na arheološka istraživanja u 2020. godini i rezultate tih istraživanja.

9.3. Ostalo

Noć muzeja 29. siječnja 2021.

U Noći muzeja 2021. u Zavičajnom muzeju Ozalj omogućeno je posjetiteljima da besplatno uz stručno vodstvo svakih puni sat (od 18:00 do 01:00) razgledaju muzej. Svaka grupa je imala maksimalno 15 posjetitelja uz pridržavanje propisanih epidemioloških mjera. Online su bila organizirana tri predavanja preko platforme Microsoft Teamsa.

Predavanje: ZAVIČAJNI MUZEJ OZALJ 1971 - 2021.

Prvi muzej u Ozlju uspostavljen je još 1930 godine. Prestao je djelovati u vrijeme II. svjetskog rata, ali je zaslugom nekoliko entuzijasta muzejska djelatnost ponovno pokrenuta 1971. godine. Kroz ovo online predavanje (Microsoft Teams) obilježila se 50 obljetnica osnutka muzeja, te je bilo prikazano ponovno usustavljenje muzejske zbirke i djelovanje muzeja u Ozlju sve do današnjih dana.

Predavanje: **ARHEOLOŠKO ISTRAŽIVANJE PROSTORA SAMOSTANA NA SVETICAMA**

Kroz 2020. od strane Zavičajnog muzeja Ozalj, provedena su na Sveticama arheološka istraživanja kripta ispod crkve i nekadašnjeg samostanskog dvorišta. Pronađeni su mnogi zanimljivi nalazi koji svjedoče o prošlosti samostana. Na online predavanju (Microsoft Teams) bilo je riječi i o arheološkom rekognosciranju područja uz donji tok rijeke Dobre, tijekom kojeg su pronađeni i neki novi lokaliteti.

Predavanje: **DESET ANEGDOTA IZ MUZEJSKIH SPREMIŠTA ZAVIČAJNOG MUZEJA OZALJ**

Zavičajni muzej Ozalj u svojim 7 zbirki krije neke predmete koji su doista specifični iz raznih razloga. Stjepan Bezjak, kustos muzeja je pripremio deset anegdota (priča) o deset najzanimljivijih predmeta kako bi posjetitelji doznali koje se to tajne o njima kriju i zašto su ti predmeti toliko zanimljivi.

26. Edukativna muzejska akcija IZ/VAN/RED/NO, 14. i 15. svibnja 2021. u galerijskom prostoru zavičajnog muzeja Ozalj

Program 26. EMA-e u Zavičajnom muzeju Ozalj pod nazivom „Ozalj u izvanrednim situacijama“, započeo je predavanjem „Vatrogastvo u izvanrednim situacijama!“ Predavanje su održali Vlatko Pečaver zapovjednik DVD-a Ozalj, zamjenik zapovjednika VZG Ozlja i po zvanju vatrogasni časnik te Marijan Pleskina, zapovjednik Vatrogasne zajednice Grada Ozlja. Fokus predavanja je bio na događanja i situacije uzrokovane COVID-19 pandemijom, potrese i poplave s kojima su se vatrogasci ozaljskog kraja susretali unazad zadnje dvije godine.

U subotu 15. svibnja 2021. djelatnici Zavičajnog muzeja Ozalj održali su tri predavanja vezana uz izvanredne situacije na ozaljskoj željeznici, u muzeju tijekom Domovinskog rata, te tijekom potresa i pandemija. Predavanja je u muzeju poslušalo 10 osoba koji su mailom rezervirali svoj dolazak sukladno važećim preporukama Stožera civilne zaštite Grada Ozlja. Kako bi predavanja poslušalo više ljudi ona su snimljena na Zoom platformi i objavljena na društvenim mrežama, a putem Facebook stranice muzeja ih je pogledalo gotovo 2000 osoba.

Ovim programom htjeli smo pokazati i upozoriti da JLS-ovi kao i njihove ustanove kojih su osnivači te službe (vatrogasci, policija, vojska...) moraju biti u stalnoj pripravnosti kako bi mogle adekvatno reagirati na izvanredne okolnosti današnjice, a situacije iz povijesti nam samo mogu pomoći da se što bolje i pravilnije pripremimo i ispravimo neke stvari u kojima smo u prošlosti griješili.

26. EMA

IZ/VAN/RED/NO!

30. TRAVNJA - 30. LIPNJA 2021.

14. svibnja 2021. u 18:00 sati

VATROGASTVO U IZVANREDNIM OKOLNOSTIMA

predavači Vlatko Pečaver zapovjednik DVD-a Ozalj, zamjenik zapovjednika VZG Ozalj i po zvanju vatrogasni časnik i Marijan Pleskina, zapovjednik Vatrogasne zajednice Grada Ozlja

15. svibnja 2021. od 18:00 do 21:00 sat

Željeznica Karlovac-Ozalj-Metlika u izvanrednim situacijama

dr. sc. arheol. Miroslav Razum

Kulturna baština Ozlja tijekom Domovinskog rata

mag. hist. et. educ. geo. Željko Juriša

Rad Zavičajnog muzeja Ozalj tijekom COVID krize i potresa

mag. philol. croat. et hist. Stjepan Bezjak

HRVATSKO MUZEJSKO DRUŠTVO
Sekcija za muzejsko pedagoške
i kulturne škole

zmO

Putevima Slave Raškaj: kulturno-turistička ruta

Kulturno-turističku rutu koju Zavičajni muzej Ozalj i njegovi djelatnici već duži niz godina vode povodom mjeseca Slave Raškaj u Ozlju kojeg organizira TZP Kupa , u 2021. godini vodili su 20. i 27. ožujka 2021. Ruta je još na isti način organizirana i 29. svibnja 2021. godine.

<https://tzp-kupa.hr/2021/03/11/putevima-slave-raskaj-20-03-i-27-03/>

Glazbeni vikend u Ozlju povodom 50-te obljetnice osnutka Zavičajnog muzeja Ozalj

Zavičajni muzej Ozalj započeo je s radom 29. travnja 1971. Godine, iako je muzejska djelatnost u Starom gradu Ozlju zapravo započela s osnutkom Zrinsko-Frankopanskoga muzeja Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja” 30. travnja 1930. godine i traje već više od 90 godina (<https://kaportal.net.hr/zupanija/ozalj/3787959/u-ovogodisnjoj-noci-muzeja-zavicajni-muzej-ozalj-obiljezit-ce-i-90-godina-svog-djelovanja-organizatori-pripremili-bogat-program/>).

Povodom obilježavanja službenih 50 godina rada muzeja 19. i 20. lipnja Zavičajni muzej Ozalj uz pomoć Pučkog otvorenog učilišta Katarina Zrinska – Ozalj organizirao je dva koncerta povodom ove obljetnice.

U subotu 19. lipnja 2021. koncert od 20:00 sati održao je Gudački kvartet Porin, a u nedjelju 20. lipnja 2021. prvi puta su u Ozlju gostovali Splitski virtuozi.

Ulaz na oba koncerta je bio besplatan, a sama koncertna gostovanja umjetnika sufinanciralo je Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske

<https://kaportal.net.hr/zupanija/ozalj/4053368/zavicajni-muzej-ozalj-slavi-50-godina-djelovanja-gostima-daruje-glazbeni-vikend-uz-gudacki-kvartet-porin-i-splitske-virtuoze/> .

50 godina Zavičajnog muzeja Ozalj (1971.-2021.) obilježavamo uz glazbeni vikend

Gudački kvartet Porin: 19. lipnja 2021. u 20:00 sati

Splitski virtuozi: 20. lipnja 2021. u 20:00 sati

350.-ta obljetnica pogibije Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana

Kako bi se i u Ozlju obilježila 350.-ta obljetnica pogibije Petra Zrinskoga i Frana Krste Frankopana idejno rješenje prigodnog poštanskog žiga za 350. obljetnicu pogibije Petra Zrinskog i Krste Frana Frankopana napravio je Stjepan Zdenko Brezarić iz Vrbovca. Svim registriranim muzejima u Republici Hrvatskoj tom prilikom poslana je razglednica s prigodnim pečatom 30. travnja 2021. kao uspomena na ovu obljetnicu. Za izradu prigodnog pečata, kao predložak Stjepan Zdenko Brezarić koristio je grbove iz kulturno povijesne zbirke Zavičajnog muzeja Ozalj inv. br. 381 i 382.

10. ODNOSI S JAVNŠĆU

10.1 Press

Dopisi o događanjima u muzeju šalju se svim medijima na karlovačkom području, a kada je neki događaj od većeg značaja obavijeste se i mediji na nacionalnoj razini. Lokalna Trend TV bila je na nekoliko ovogodišnjih izložbi i reportaže o tome prikazane su u njihovom Dnevniku, a kasnije i na Youtube kanalu, izložbe prati i Trend radio, radio Mrežnica, Kaportal, Karlovački tjednik...Posebnu pažnju mediji su posvetili 50-toj obljetnici osnutka Zavičajnog muzeja Ozalj te izložbi povodom 30-te obljetnice početka Domovinskog rata (i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991.)

10.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Trend televizija popratila je reportažama događanja u Etno parku Ozalj vezano za Etno-river jazz festival u Ozlju, izložbu povodom 30-te obljetnice početka Domovinskog rata (i glavnog napada na Karlovac 4. listopada 1991.), Izložbu pejzaža Krešimira Nikšića i koncerte povodom obilježavanja 50.-te obljetnice Zavičajnog muzeja Ozalj. Radio Mrežnica pratila je naše edukativne programe i otvorenja izložbi. Ravnatelj Zavičajnog muzeja Ozalj dva je puta gostovao u emisiji *Sunčani sat* Hrvatskog radija.

10.3. Koncerti i priredbe

Od koncerata valja izdvojiti još koncerte koji su se održali u Etno parku Ozalj u sklopu programa Etno-river jazz festival Ozalj, kojeg je provodilo Pučko otvoreno učilište Katarina Zrinska – Ozalj pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

10.4. Djelatnost klubova i udruga

Zavičajni muzej Ozalj ima odličnu suradnju s udrugama i KUD-ovima s područja Grada Ozlja i šire. Tu treba istaknuti suradnju s, KUD-om „Ključ“ iz Trga, te povijesnom folklornom skupinom KUD-a Katarina Zrinski. Zavičajni muzej Ozalj surađuje i s drugim udrugama kao što su: Likovna udruga Angelico '09 iz Zagreba, Popovačka udruga likovnih stvaralaca „Moslavački štrk“, SILIKUM Sisak, pojedinim članovima DBHZ i članovima Zmajskog stol u Karlovcu.

11. MARKETINŠKA DJELATNOST

U 2021. godini nastavljeno je s izradom novih banera, povijesnih razglednica, suvenira, šalica, vrčeva, zvončića, cigli Theodora Batthyannya, razglednica i magneta s motivom Starog grada Ozlja i autoportretom te slikama Slave Raškaj iz fundusa muzeja. Za potrebe promocije koristimo našu Facebook, Instagram i Twitter stranicu kao i službenu stranicu Grada Ozlja i TZP Kupa.

12. UKUPAN BROJ POSJETITELJA 2021. GODINE

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDOVJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	1.890	210	0	451	2.551	58	312	103	12	485	3.036
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	1.179	47	0	62	1.288	46	0	0	7	53	1.341
GRUPE - odrasli (broj osoba)	360	0	0	0	360	0	0	0	0	0	360
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	501	0	0	0	501	0	0	0	0	0	501
GRUPE - srednja škola (broj osoba)	105	0	0	0	105	0	0	0	0	0	105
GRUPE - studenti (broj osoba)	15	0	0	0	15	0	0	0	0	0	15
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)	30	0	0	0	30	0	0	0	0	0	30
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	683	0	0	0	683	0	0	0	0	0	683
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	130	257	0	113	500	104	312	103	19	538	1.038
UKUPNO:	4.763	257	0	513	5.533	104	312	103	19	538	6.071

Što se tiče posjećenosti muzeja podaci za ostale manifestacije odnose se na programe Štrudlafest i Teslinim svjetlom tragovima Slave Raškaj (312 osoba).

Online posjećenost hrvatskih muzeja i zbirki u 2021. godini - mrežne stranice								
	Online zbirke	Virtualne/online izložbe	Virtualne ture kroz muzej	Online edukativni programi (radionice, predavanja i sl.)	Online događanja uživo (otvorenja, vodstva i sl.)	Newsletter	Ostalo (upisati)	Ukupno
Mrežne stranice muzeja (upisati broj pojedinačnih posjeta)	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	0	0	0	0	0	0	0	0
Molimo unesite podatke za ona polja za koja raspolazete podacima. Za društvene mreže ili video kanale koje nismo naveli molimo unesite naziv.								
Online posjećenost hrvatskih muzeja i zbirki u 2021. godini - društvene mreže i video kanali								
	Broj pregleda	Broj pratitelja	Broj lajkova	Broj komentara	Broj dijeljenja sadržaja	Ukupno		
Facebook	87897	1640	1573	49	180	91349		
Instagram	231	126	10	0	0	372		
Twitter	40	37	3	0	0	80		
TikTok	0	0	0	0	0	0		
Ostalo – društvene mreže (upisati koja)	0	0	0	0	0	0		
YouTube	0	0	0	0	0	0		
Vimeo	0	0	0	0	0	0		
Ostalo – video kanali (upisati koji)	0	0	0	0	0	0		
Ukupno	88168	1797	1583	49	180	91801		

13. FINANCIJE 2021. godina

13.1 Izvori financiranja

Grad Ozalj: 86.255 % (630.868,57 kuna)

Vlastita sredstva Zavičajnog muzeja Ozalj (ulaznice, suveniri, stručna vodstva):

11.695 % (85.535,00 kn)

Ministarstvo kulture RH: 0% (0,00 kuna)

Županija : 2,051 % (15,000 kuna)

UKUPNO PRIHODA U 2021.: 731.403,57 kuna

UKUPNO RASHODA U 2021.: 676.680,17 kuna

Višak iz prethodnih godina: 0 kuna

VIŠAK/MANJAK + NETO FINANCIRANJE + RASPOLOŽIVA SREDSTVA

IZ PRETHODNIH GODINA: - 18.809,00 kuna

Nenaplaćena potraživanja na dan 31.12.2021. godine iznose 42.417,24 kuna, a sastoje se od sljedećih potraživanja:

Potraživanja od Grada Ozlja za prihode uplaćene u proračun:

16526 – Ostali nespomenuti prihodi	28.200,00
167 – Potraživanja za ph. Proračunskih korisnika upl. u pror.	29.117,24
167211 – Ulaznice (26.268,08)	
167212 – Roba (2.849,16)	
16911 – Ispravak vrijednosti potraživanja	-14.900,00
UKUPNO:	42.417,24

13.2. Investicije (109.840,76 kuna = 14,735 % financijskog plana)

Popravci nakon potresa: 13.054,63

Restauracija: 5.700,00 kuna

Etno park Ozalj proširenje: 66.087,13 kuna

Arheološka istraživanja Ozaljska špilja: 24.999,00

14. OSTALO

Unatoč pandemiji COVID-a i potresima koji su blaže oštetili prostor, Zavičajni muzej Ozalj uspijeva pridržavajući se propisanih mjera primati posjetitelje i ostvarivati izložbe. Ono što nam je u tom procesu ograničavajući faktor je nedostatak prostora za izložbene vitrine, postamente, i drugu opremu koju stalno moramo seliti. Problem s prostorom je vezan i uz čuvanje predmeta, jer su nam čuvaonice gotovo pune i nalaze se na više lokacija, te ne omogućavaju čuvanje predmeta na adekvatan način.

Od strane Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja“ zamoljeni smo da istaknemo njihov trud u obnovi Starog grada Ozlja. Pohvalno je da se dio unutarnjih bedema utvrde sanira, kao i to da je osigurana građa za popravak mosta za ulazak u Stari grad Ozalj. Posebno je pohvalno što je omogućeno da predškolska djeca imaju sate engleskog jezika u prostoru Starog grada Ozlja, a intenziviralo se i djelovanje Zmajskog stola u Karlovcu. Nažalost uz ove dobre stvari radovi od posebne važnosti za rad muzeja i funkcioniranje Starog grada Ozlja na infrastrukturi nisu se odvijali tako da i dalje imamo probleme kao što smo ih imali i do sada (dotrajale električne instalacije, neispravni hidranti, dimnjaci bez otvora za čišćenje, loša kanalizacijska mreža, dotrajala stolarija, kablovi za telefon koji idu oko Starog grada Ozlja po fasadi i kroz park i zapinju za drveće). Posjetitelji se sve češće žale na zapušten okoliš oko Starog grada Ozlja, odnosno Park šumu pod zaštitom od 1970. godine zbog svoje iznimne krajobrazne i spomeničke vrijednosti.

Poprsje hrvatskog kralja Tomislava postavljeno je u parku Starog grada Ozlja 5. kolovoza 1933. godine. Ovo poprsje rad je kipara Roberta Frangeša-Mihanovića (1872.-1940.), a u park ga je postavila Družba "Braća Hrvatskoga Zmaja", odnosno postavljeno je za vrijeme dok hrvatski arhitekt Oto Munder (1875.-1949., kasnije Zmaj Ozaljgradski 1942.) vodi obnovu Starog grada Ozlja.

Zavičajni muzej Ozalj koji je smješten u Starom gradu Ozlju, ne može se gledati niti ga posjetitelji doživljavaju odvojeno od samog Starog grada Ozlja. Smatramo da je nužna suradnja između osnivača Grada Ozlja, Muzeja i Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja“ kako bismo zajednički rješavali probleme koji nas muče. Nažalost pojedini članovi Družbe zagovaraju izgradnju posebne knjižnice i muzeja kojeg bi vodila Družba u Starom gradu Ozlju uz postojeći Zavičajni muzej Ozalj što smatramo da je apsolutno nepotrebno iz više razloga. Zavičajni muzej Ozalj nasljeđuje tradiciju Zrinsko-Frankopanskog muzeja Družbe „Braća Hrvatskoga Zmaja“ osnovanog 1930. godine i uvijek smo isticali da se muzejska tradicija u Ozlju temelji na tom muzeju, kao inicijatoru svih daljnjih aktivnosti očuvanja baštine. Ne vidimo razlog, ako se želi povijest Družbe bolje prikazati da se to ne napravi proširenjem stalnog postava Zavičajnog muzeja Ozalj, koji već jednim tematskim djelom obuhvaća povijest Družbe umjesto da se radi novi muzej. Isto vrijedi i za knjižnicu i knjižnu građu koje sada u muzeju ima oko 4000 primjeraka. Kroz ovo izvješće o radu vjerujemo da je vidljiva naša želja za radom, suradnjom i napretkom i nadamo se da ćemo u konačnici i ići u tom smjeru.

mag. philol. croat. et hist. Stjepan Bezjak, kustos

ravnatelj Zavičajnog muzeja Ozalj

